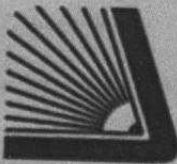

۱۷۱۹ ۱۸۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَبِعِلْمِ رَسُولِهِ

راهکارهای فقهی فقر زدایی
در اسلام

مهاجرت به اللهی نیا

انتشارات نختری

سرشناسه	: امرالهی نیا، مهدیه، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: راهکارهای فقهی فقرزدایی در اسلام / مهدیه امرالهی نیا
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات نظری، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۰ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۰۹-۰۴۱-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۷۵] - ۲۰۰.
موضوع	: کمک‌های اقتصادی داخلی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: -- Islam Economic assistance, Domestic -- Religious aspects
موضوع	: فقر -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Poverty -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: اسلام و اقتصاد
موضوع	: Islam -- Economic aspects
رده بندی کنگره	: BP۲۳۰/۲۸۰۱۳۵۲۱۰۷
رده بندی دیویی	: ۹۷/۴۱۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۳۳۸۰۰۶

نام کتاب : راهکارهای فقهی فقرزدایی در اسلام
 مولف : مهدیه امرالهی نیا
 نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۸
 شمارگان : ۵۰۰

« کلیه حقوق مادی، چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر می‌باشد. »

دفتر مرکزی : تهران، خیابان ولی عصر (عج)، خیابان سید جمال‌الدین
 اسدآبادی (یوسف آباد)، نبش خیابان فتحی شقاقی، جنب بانک انصار

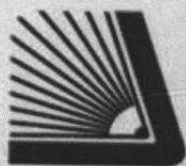
پلاک ۳۲، طبقه ۲، واحد ۱۷

E-mail: nazaribook@yahoo.com

www.nashrenazari.com

تلفن : ۸۸۱۰۲۷۷۵

همراه : ۰۹۱۹۰۱۲۹۴۵۵

انتشارات نظری

قیمت ۳۳۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱.....	مقدمه.....
۱۳.....	فصل اول: مفهوم فقر.....
۱۵.....	گفتار اول: مفهوم فقر.....
۱۵.....	بند اول: فقر.....
۱۵.....	الف: از نظر لغوی.....
۱۸.....	ب: از نظر اصطلاحی.....
۲۳.....	فصل دوم: ماهیت، اقسام، آثار و عوامل فقر.....
۲۵.....	گفتار دوم: ماهیت، اقسام، آثار و عوامل فقر.....
۲۵.....	بند اول: ماهیت فقر.....
۲۸.....	نتیجه گیری بند اول.....
۲۹.....	بند دوم: ۱ - اقسام فقر.....
۲۹.....	۱-۱ فقر مطلق.....
۳۰.....	۱-۲ فقر نسبی.....
۳۲.....	۱-۳ فقر انتخابی " ارادی ".....
۳۳.....	۱-۴ فقر غیر اختیاری.....
۳۴.....	۱-۵ فقر اختیاری.....
۳۵.....	۱-۶ فقر مذموم و نکوهیده، ممدوح و پسندیده.....
۳۶.....	۱-۷ فقر اقتصادی.....
۳۷.....	نتیجه گیری بند دوم.....
۳۸.....	بند سوم: ۲ - آثار فقر.....
۳۸.....	۲-۱ آثار اقتصادی.....

۳۹	۲-۲ آثار فرهنگی
۴۲	۲-۳ آثار اجتماعی
۴۵	۲-۴ آثار سیاسی
۴۶	نتیجه گیری بند سوم
۴۷	بند چهارم: ۳ - عوامل فقر
۴۷	۳-۱ علل اقتصادی
۴۹	۳-۲ علل اجتماعی
۵۲	نتیجه گیری بند چهارم

۵۵ فصل سوم . اهکارهای فقهی فقرزدایی در اسلام.....

۵۷	گفتار این: حقوق و تکالیف واجب در نظام اقتصادی اسلام
۵۷	بند این: ۱ - زکات
۵۸	الف: از نظر لغوی
۶۰	ب: از نظر اصطلاحی
۶۳	۱-۱ شرایط وجوب، زکات موال
۶۴	۱-۲ اموالی که به آنها زکات تعات می‌گیرد
۶۷	۱-۳ آثار فردی پرداخت زکات
۶۹	۱-۴ آثار اجتماعی پرداخت زکات
۷۳	۱-۵ فلسفه تشریح زکات
۸۲	۱-۶ مصارف زکات
۸۵	۱-۷ تمایز زکات بر مالیات
۸۶	نتیجه گیری بند اول
۸۸	بند دوم: ۲ - خمس
۸۸	الف: از نظر لغوی
۹۰	ب: از نظر اصطلاحی
۹۳	۲-۱ موارد تعلق خمس
۹۶	۲-۲ مصارف خمس
۱۰۲	۲-۳ آثار پرداخت خمس
۱۰۵	۲-۴ تمایز خمس بر مالیات
۱۰۶	نتیجه گیری بند دوم
۱۰۸	بند سوم: ۳- کفارات
۱۰۸	الف: از نظر لغوی

- ب: از نظر اصطلاحی ۱۱۱
- ۳-۱ اقسام کفاره ۱۱۴
- ۳-۲ احکام و اقسام کفاره در نگاه قرآن ۱۱۶
- ۳-۳ حکمت و فلسفه‌ی کفاره در قرآن ۱۲۷
- نتیجه گیری بند سوم ۱۲۸
- گفتار دوم: حقوق و تکالیف مستحب در نظام اقتصادی اسلام ۱۳۰
- بند اول: ۴ - نذورات ۱۳۰
- الف: از نظر لغوی ۱۳۰
- ب: از نظر اصطلاحی ۱۳۳
- ۱- ارکان نذر ۱۳۶
- ۲- شرایط متعلق نذر (منذور) ۱۳۷
- ۳- اقسام نذر ۱۳۸
- ۴- کارکردهای نذر ۱۴۰
- نتیجه گیری بند اول ۱۴۲
- بند دوم: ۵- وقف ۱۴۳
- الف: از نظر لغوی ۱۴۳
- ب: از نظر اصطلاحی ۱۴۵
- ۱- اقسام وقف ۱۴۹
- ۲- ارکان وقف ۱۵۰
- ۳- شرایط وقف ۱۵۳
- ۴- نقش وقف در تحقق اهداف اقتصاد اسلامی ۱۵۳
- ۵- آثار وقف ۱۵۶
- نتیجه گیری بند دوم ۱۵۷
- بند سوم: ۶- صدقات مندوب ۱۵۹
- ۱- از نظر لغوی ۱۶۰
- ۲- از نظر اصطلاحی ۱۶۲
- ۳- مصارف انفاق ۱۶۳
- ۴- شرایط انفاق ۱۶۷
- ۵- آثار و برکات اجتماعی انفاق ۱۶۸
- نتیجه گیری بند سوم ۱۷۱

۱۷۳ نتیجه

۱۷۵ منابع و مأخذ

www.ketab.ir

مقدمه

یکی از مشکلات اجتماعی که تمام جوامع اعم از پیشرفته و در حال توسعه با آن دست‌به‌گریبان هستند مسئله فقر است. هرچند فقر امر اجتناب‌ناپذیری است اما افزایش فقر و تعداد فقیران، مشکلات عدیده‌ای به لحاظ اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در جامعه به دنبال می‌آورد.

یکی از عمده‌ترین مسائل اجتماعی در حکومت اسلامی، مبارزه با فقر و تأمین نیازهای اجتماعی است چرا که فقرزدایی و تأمین نیازهای اساسی و برقراری عدالت اقتصادی یکی از خواسته‌های بشر و جزء آرمان‌های آن است و فقه اسلامی بخصوص شیعه در رابطه با از بین بردن فقر، احکام و دستوراتی را بیان کرده که از جمله زکات است همان راهی که برای تطهیر و شکوفایی و رشد جامعه مفید است و خمس که وسعت روزی و ایجاد تعادل اقتصادی و مادی در جامعه می‌گردد که هر دو از مختصات نظام حقوقی و اقتصادی اسلام است و کفارات که برای اجتناب از عواقب سوء اعمال شرعی، غیراخلاقی و مخالف اصول اجتماعی، انجام می‌گیرد که جنبه‌ی مالی و معنوی پیدا می‌کند و نذورات که یکی از ظرفیت‌های مالی موجود در جامعه اسلامی است و اوقاف که جهت انهدام تراکم ثروت در جامعه و ایجاد بستر مناسب برای رشد ارزش‌های معنوی و الهی، توصیه می‌شود و فی‌المجموع انفاقات به‌منظور رعایت حال افراد کم درآمد و تنگ‌تر کردن شکاف فقر است صورت می‌گیرد.

در همه‌ی این موارد روح کمک کردن به هم‌نوعان نهفته است و خواسته شده که مسلمانان گره از کار همدیگر باز کنند و در عمل هم تأثیر بسزایی در شکل توزیع عادلانه‌ی ثروت و تأمین عدالت اجتماعی دارد و از عوارض سوء بی‌عدالتی اجتماعی و شکاف‌های طبقاتی تا حد زیادی می‌کاهد و از حاد شدن مشکلات اجتماعی جلوگیری می‌کند.

دستورات اقتصادی - اجتماعی اسلام به‌منظور حفظ کرامت انسانی، آسایش اجتماعی، امنیت اقتصادی، تأمین منابع مالی است تا حکومت بدین وسیله بتواند به وظایف و اهداف خود که رفع فقر و رفاه نسبی است نیل پیدا کند.

پس اسلام به فقر عنوان یک مسأله اقتصادی، مذهبی و اجتماعی نگاه می‌کند که نسبت به عقاید و اخلاق بشر برتری جزئی‌ای امنیت و ثبات جامعه یک تهدید به شمار می‌رود، بنابراین بر جامعه و حکومت لازم است به‌منظور ایجاد یک جامعه سالم، با فقر به‌عنوان یک تهدید اجتماعی مقابله کند، و تمهیداتی را برای جلوگیری از این تکلیف و دوقطبی شدن جامعه بیندیشد و سطح زندگی افراد را به یکدیگر نزدیک کند.

چرا که احکام فقه اسلامی بخصوص شیعه در هر زمان و در هر جای آن، می‌تواند فاصله طبقاتی بین فقرا و اغنیاء را از بین برده و یا حداقل کم کند و در پرتو آن یک جامعه سالمی ایجاد کند.